

ปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสื่อมวลชน มิได้อยู่ในระดับโครงสร้างเท่านั้น แต่ยังเป็นปัญหาในระดับองค์กรและระดับปัจเจกบุคคลด้วย การพิจารณาปัญหาของสื่อมวลชนให้รอบด้านเพื่อการพัฒนาที่เหมาะสมและครอบคลุม จึงมีอาจละเลยปัญหาของสื่อมวลชนในแง่ขององค์กรและปัจเจกบุคคลด้วย งานวิจัยนี้จึงมุ่งหาคำตอบว่า บุคลากรสื่อไทยมีสภาพปัญหาในด้านต่างๆ อย่างไร โดยให้ความสำคัญกับระบบการพัฒนามูลสารขององค์กรต้นสังกัดและองค์กรภายนอกว่ามีบทบาทมากน้อยเพียงใดและส่งผลดีหรือไม่ อย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพของบุคลากรสื่อต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ อุดมการณ์ ทศนคติและลักษณะนิสัย และทักษะความเชี่ยวชาญ โดยบุคลากรสื่อของไทยประสบสภาพปัญหาทั้งในระดับโครงสร้างและระดับปัจเจกบุคคล อีกทั้งระบบการฝึกอบรมพัฒนาในองค์กรต้นสังกัดยังไม่มีความชัดเจนและสม่ำเสมอเท่าใดนัก ประกอบกับปัญหาด้านการควบคุมจริยธรรมทางวิชาชีพที่ยังไม่รัดกุมเพียงพอในบริบทปัจจุบัน ทำให้แนวทางการพัฒนามูลสารสื่อที่เหมาะสม จะต้องดำเนินการทั้งในลักษณะมาตรการจูงใจ มาตรการควบคุม และมาตรการเสริมอื่นๆ ประกอบกัน โดยมุ่งเพิ่มบทบาทขององค์กรต้นสังกัดและองค์กรภายนอกในการพัฒนามูลสารด้านต่างๆ ส่วนสมาคมวิชาชีพจะต้องเพิ่มบทบาทด้านการควบคุมที่สอดคล้องกับความหลากหลายและซับซ้อนของสื่อมวลชนยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ระบบการพัฒนามูลสารสื่อจะต้องพิจารณาลักษณะของความแตกต่างที่ดำรงอยู่ในหลายมิติ เช่น ความแตกต่างระหว่างองค์กรสื่อของรัฐและเอกชน องค์กรสื่อวิทยุ โทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์ องค์กรสื่อระดับประเทศและระดับท้องถิ่น รวมถึงความแตกต่างในระดับปัจเจก เช่น บุคลากรสื่อที่จบการศึกษามาโดยตรงและจบการศึกษาด้านอื่นๆ เป็นต้น ความแตกต่างของบุคลากรสื่อกลุ่มต่างๆ จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้การพัฒนาบางด้านก็สามารถกระทำได้ในวงกว้างเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษและการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน เช่น ระบบกฎหมาย เทคโนโลยี เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญในประเด็นด้านการส่งเสริมทัศนคติและลักษณะนิสัยที่เหมาะสม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอีกด้านหนึ่งด้วย การพัฒนามูลสารสื่อจึงจะมีความสมบูรณ์และนำไปสู่ความเป็นมืออาชีพได้

The crucial obstacles to the development of the mass media do not stem only from structural impediments, but also from organisational and individual barriers. To assess the problems of the mass media robustly to come up with appropriate and comprehensive development proposals, the problems of the mass media at the organisational and individual levels should not be neglected. This study addresses the myriad problems faced by the human resources of the Thai media. The emphasis of the research is to take stock of human resource development systems that are provided by employer media organisations and by external organisations to see the extent of their effectiveness and their strengths and weaknesses.

The findings of the study suggest that the professionalism of journalists should consist of three attributes, namely integrity, perspective and personality, and technical skills. It was found that Thai journalists are confronted with both structural and individual barriers. Moreover, the training and development systems provided by employer media organisations are unclear and mostly inconsistent. Current journalism ethics are also inadequately designed, promoted, and observed. Consequently, the appropriate human resource development of the media should promote effective incentives, controlling mechanisms, and additional measures at the same time with the aim to expand the role of employer media organisations and external organisations in human resource development. Professional organisations also should play a greater role in monitoring and improving journalistic standards that are appropriate to the diversity and complexity of the mass media.

Nonetheless, the development of human resources in the media should incorporate the distinctiveness of the mass media at the various levels. These include, for example, the distinctiveness between public and private media organisations, between the electronic and print media, between international and local media, and the differences of individuals involved, such as those educated in media studies and those with degrees from other fields. The distinctiveness of the various journalistic groups should determine their corresponding paths of development. At the same time, a number of approaches to human resource development can be applied to all groups across the board, including English-language skills training and the transference of substantive knowledge in fields that are changing rapidly, such as law and technology. In addition, priority should be placed on the promotion of well-rounded perspectives and appropriate personal attributes of journalists, both of which represent a key component for the human resource development of the media towards increased professionalism.